

PRZEDMIOTOWE ZASADY OCENIANIA Z JĘZYKA POLSKIEGO W KLASIE VIII W SP 99

WYMAGANIA EDUKACYJNE NIEZBĘDNE DO UZYSKANIA POSZCZEGÓLNYCH ŚRÓDROCZNYCH I ROCZNYCH OCEN KLASYFIKACYJNYCH Z JĘZYKA POLSKIEGO W KLASIE VIII					
OCENA CELUJĄCA	OCENA ARDZO DOBRA	OCENA DOBRA	OCENA DOSTATECZNA	OCENA DOPUSZCZAJĄCA	OCENA NIEDOSTATE- CZNA
<p><u>I. KSZTAŁCENIE LITERACKIE I KULTUROWE SŁUCHANIE</u></p> <p>-ocenia wysłuchany tekst pod względem merytorycznym oraz poprawnościowym; samodzielnie odczytuje i interpretuje zabiegi związane z prezentacją walorów artystycznych nagrania recytacji; -analizuje informacje wybrane z wysłuchanego tekstu.</p>	<p><u>I. KSZTAŁCENIE LITERACKIE I KULTUROWE SŁUCHANIE</u></p> <p>-analizuje treść i kompozycję wypowiedzi innych, poprawność językową i stylistyczną -słucha nagrań recytacji oraz ocenia zabiegi zw. z prezentacją walorów artystycznych tekstu; -interpretuje wysłuchany tekst, uwzgl. intencję nadawcy, w tym aluzję, sugestię, manipulację.</p>	<p><u>I. KSZTAŁCENIE LITERACKIE I KULTUROWE SŁUCHANIE</u></p> <p>-wskazuje w tekstach treści informacyjne i perswazyjne; -analizuje i rozpoznaje intencję nadawcy wysłuchanego utworu, w tym aluzję, sugestię, manipulację; -rozpoznaje komizm, kpinę i ironię jako wyraz intencji wypowiedzi.</p>	<p><u>I. KSZTAŁCENIE LITERACKIE I KULTUROWE SŁUCHANIE</u></p> <p>-określa tematykę wysłuchanego utworu, rozróżnia teksty o charakterze informacyjnym i perswazyjnym; -rozpoznaje intencje nadawcy wysłuchanego utworu, w tym aluzję, sugestię, manipul.; komizm, i ironię w wypowiedzi.</p>	<p><u>I. KSZTAŁCENIE LITERACKIE I KULTUROWE SŁUCHANIE</u></p> <p>-rozumie większość poleceń; -mówi na temat najważniejszych treści wysłuchanego utworu -rozpoznaje emocje towarzyszące osobie wypowiadającej się, rozumie ogólny sens jej wypowiedzi.</p>	<p>Uczeń nie spełnia wymagań kryterialnych na ocenę dopuszczającą.</p>
<p><u>CZYTANIE TEKSTÓW PISANYCHI</u></p>	<p><u>CZYTANIE TEKSTÓW PISANYCH</u></p>	<p><u>CZYTANIE UTWORÓW LITERACKICH I</u></p>	<p><u>CZYTANIE UTWORÓW LITERACKICH</u></p>	<p><u>CZYTANIE UTWORÓW LITERACKICH</u></p>	<p>Uczeń nie spełnia wymagań kryterialnych na</p>

<u>I ODBIÓR INNYCH TEKSTÓW KULTURY</u>	<u>I ODBIÓR INNYCH TEKSTÓW KULTURY</u>	<u>ODBIÓR INNYCH TEKSTÓW KULTURY</u>	<u>I ODBIÓR INNYCH TEKSTÓW KULTURY</u>	<u>I ODBIÓR INNYCH TEKSTÓW KULTURY</u>	ocenę dopuszczającą.
<p>-czyta różne teksty (zarówno współczesne, jak i dawne, przewidziane w programie nauczania oraz spoza niego) na poziomie dosłownym, przerośnym i symbolicznym;</p> <p>-praktycznie wykorzystuje informacje wybrane z tekstu literackiego, popularnonaukowego, naukowego;</p> <p>systematycznie i skutecznie szuka nowych informacji w celu realizacji zainteresowań humanistycznych;</p> <p>-krytycznie ocenia i wartościuje treści, zachowania i postawy przedstawione w utworach w odniesieniu do systemu etycznego.</p>	<p>-samodzielnie odczytuje teksty na poziomie przerośnym i symbolicznym, interpretuje je w różnych kontekstach; zauważa, rozumie i omawia emocje oraz argumenty zawarte w wypowiedziach, a także tezę, argumenty; charakteryzuje nadawcę i adresata wypowiedzi, podaje odpowiednie fragmenty tekstu na potwierdzenie swych ustaleń;</p> <p>-szczegółowo analizuje elementy świata przedstawionego w utworze; omawia cechy literatury dydaktycznej, wymienia cechy bajki; wskazuje, jaką funkcję pełnią w balladzie i satyrze elementy typowe dla</p>	<p>-samodzielnie odczytuje różne teksty współczesne i dawne na poziomie przerośnym, bierze pod uwagę różne konteksty; rozumie znaczenie archaizmów i wyrazów należących do gwar obecnych w tekstach literackich lub odszukuje ich znaczenie w przypisach;</p> <p>- zauważa i rozumie podstawowe emocje oraz argumenty zawarte w wypowiedziach, a także tezę, argumenty i przykłady w wypowiedzi; - samodzielnie wskazuje najważniejsze informacje zawarte w tekście, przytacza opinie; odróżnia opinię od faktu, fikcję od kłamstwa oraz fikcję od</p>	<p>-samodzielnie odczytuje różne teksty współczesne i dawne na poziomie przerośnym, bierze pod uwagę różne konteksty;</p> <p>- rozumie znaczenie archaizmów i wyrazów należących do gwar obecnych w tekstach literackich lub odszukuje ich znaczenie w przypisach; -zauważa i rozumie podstawowe emocje oraz argumenty zawarte w wypowiedziach, a także tezę, argumenty i przykłady w wypowiedzi; samodzielnie wskazuje najważniejsze informacje zawarte w tekście, przytacza opinie;</p> <p>-odróżnia opinię od faktu, fikcję od kłamstwa oraz fikcję od rzeczywistości,</p>	<p>-czyta teksty współczesne i dawne; wskazuje w tekstach archaizmy i wyrazy należące do gwar; zna elementy rytmizujące wypowiedź – wers, rym, strofa, refren; wskazuje w utworze bohaterów głównych i drugoplanowych, wątek główny i poboczny, omawia zdarzenia wchodzące w skład akcji utworu; rozróżnia narrację pierwszo- trzecioosob.; potrafi zakwalifikować znane mu teksty jako baśń, bajkę, legendę, mit, nowelę, pamiętnik, dziennik, balladę i satyrę; wie, czym jest aforyzm i anegdota;</p> <p>-odczytuje tekst literacki i inne dzieła sztuki na</p>	

<p>różnych rodzajów literackich; ma świadomość różnic stylu i intencji między tekstem literackim, naukowym, popularn. i publicystycznym; wymienia i rozpoznaje gatunki dziennikarskie: wywiad, felieton, artykuł, reportaż; podaje cechy tych gatunków, stosuje nazwy gat. publicystycznych; - wie, czym publicystyka różni się od literatury; interpretuje aforyzm i anegdotę; w cudzej wypowiedzi analizuje i omawia elementy retoryki: powtórzenia, pytania retoryczne, apostrofy, wyliczenia, wykrzyknienia; -rozumie znaczenie archaizmów i wyrazów należących do gwar obecnych w tekstach</p>	<p>rzeczywistości, rozumie znaczenie terminów <i>realizm</i> i <i>fantastyka</i>; identyfikuje nadawcę i adresata wypowiedzi i określa ich główne cechy; - dostrzega i omawia główne motywy postępowania bohaterów; - określa rodzaj narracji w tekście; wyodrębnia w tekście epickim fragmenty opowiadania i opisu; -rozpoznaje aforyzm i anegdotę; styl oficjalny, nieoficjalny, urzędowy i artystyczny; -analizuje językowe i pozajęzykowe środki perswazji, reaguje adekwatnie do nich, - odczytuje tekst literacki i inne dzieła sztuki na poziomie dosłownym i przenośnym, przy niewielkiej pomocy określa</p>	<p>rozumie znaczenie terminów <i>realizm</i> i <i>fantastyka</i>; identyfikuje nadawcę i adresata wypowiedzi i określa ich główne cechy; - dostrzega i omawia główne motywy postępowania bohaterów; - określa rodzaj narracji w tekście; wyodrębnia w tekście epickim fragmenty opowiadania i opisu; rozpoznaje aforyzm i anegdotę; rozpoznaje na typowych przykładach styl oficjalny, nieoficjalny, urzędowy i artystyczny; analizuje językowe i pozajęzykowe środki perswazji reaguje adekwatnie do nich; - odczytuje tekst literacki i inne dzieła sztuki na poziomie dosłownym i</p>	<p>poziomie dosłownym, na poziomie krytycznym z pomocą nauczyciela i rówieśników określa temat utworu, odnosi się do wybranych kontekstów, np. biograficznego; rozpoznaje wypowiedź o charakterze emocjonalnym, argumentacyjnym, wskazuje w tekście argumentacyjnym tezę, argument i przykłady; -czyta utwory epickie i zna cechy epiki jako rodzaju literackiego, wymienia gatunki należące do epiki – opowiadanie, powieść, legendę, baśń, przypowieść (parabolę), mit, nowelę, bajkę pamiętnik, dziennik, fantasy, epepeję; zna cechy komiksu, wymienia gatunki dziennikarskie: wywiad, felieton, artykuł, reportaż; zauważa najważniejsze</p>
---	--	--	---

	<p>literackich, odróżnia archaizm od archaizacji; omawia elementy tragizmu i komizmu w dziele literackim, rozumie złożone sytuacje, w jakich znajdują się bohaterowie; omawia złoż. motywy postępowania bohaterów, wartościuje ich postawy w odniesieniu do ogólnie przyjętych zasad moralnych; wskazuje w tekstach cechy typowe dla liryki, epiki czy dramatu, cechy gatunkowe takich tekstów, jak pieśń, hymn, sonet, tren, fraszka; stosuje w praktyce słownictwo dotyczące dramatu: akt, scena, tekst główny, didaskalia, monolog i dialog, zna cechy tragedii, komedii i dramatu właściwego, potrafi zakwalifikować utwory</p>	<p>temat utworu i poruszony problem, odnosi się do najważniejszych kontekstów, np. biograficznego; wskazuje elementy tragizmu i komizmu w dziele literackim, rozumie sytuację, w jakiej znajdują się bohaterowie; - odróżnia cechy gatunkowe noweli, powieści, opowiadania, legendy, baśni, przypowieści, mitu, bajki, pamiętnika, dziennika, fantasy, epepei; identyfikuje elementy świata przedstawionego w utworze; omawia fabułę, odróżnia fabułę utworu od akcji; analizuje funkcję podtytułu, motta, puenty, punktu kulminacyjnego w utworach; wymienia i rozpoznaje gatunki</p>	<p>przenośnym, przy niewielkiej pomocy określa temat utworu i poruszony problem, odnosi się do najważniejszych kontekstów, np. biograficznego; wskazuje elementy tragizmu i komizmu w dziele literackim, rozumie sytuację, w jakiej znajdują się bohaterowie; - odróżnia cechy gatunkowe noweli, powieści, opowiadania, legendy, baśni, przypowieści, mitu, bajki, pamiętnika, dziennika, fantasy, epepei; identyfikuje elementy świata przedstawionego w utworze; -omawia fabułę, odróżnia fabułę utworu od akcji; analizuje funkcję podtytułu, motta, puenty, punktu</p>	<p>związki między dziełem literackim a innym tekstem kultury; identyfikuje styl oficjalny nieoficjalny, urzędowy i artystyczny; -czyta utwory liryczne i dostrzega cechy liryki jako rodzaju literackiego; zna gatunki należące do liryki: zauważa wybrane elementy tragizmu i komizmu w dziele literackim; -wskazuje nadawcę i adresata wypowiedzi; dostrzega i krótko omawia główne motywy postępowania bohaterów; odróżnia osobę mówiącą w wierszu od autora tekstu, bohatera utworu od podmiotu lirycznego; wymienia środki wyrazu artystycznego wypowiedzi: epitet, uosobienie,</p>	
--	---	--	--	--	--

	<p>dramatyczne do poszczególnych rodzajów dramatu;</p> <p>-analizuje tekst literacki i inne dzieła sztuki na poziomie dosłownym, przenośnym i symbolicznym, określa temat utworu i poruszone problemy, ustosunkowuje się do nich, samodzielnie interpretuje tytuł utworu, odnosi się do kontekstów, np. biograficznego; odróżnia prawdę od prawdopodobieństwa, wskazuje elementy biograficzne i autobiograficzne w dziełach literackich, płynnie stosuje terminy <i>realizm</i> i <i>fantastyka</i>;</p> <p>-ustosunkowuje się do różnych sposobów oddziaływania tekstu na odbiorcę, takich jak</p>	<p>dziennikarskie: wywiad, felieton, artykuł, reportaż; dostrzega związki między dziełem literackim a innym tekstem kultury; w cudzej wypowiedzi zauważa elementy retoryki: powtórzenia, pytania retoryczne, apostrofy wyliczenia, wykrzyknienia;</p> <p>- identyfikuje w tekście poetyckim cechy liryki, rozróżnia takie gatunki liryczne, jak pieśń, hymn, sonet, tren, fraszka; charakteryzuje osobę mówiącą w wierszu i bohatera wiersza, nie utożsamia ich z autorem; wyodrębnia w tekście obrazy poetyckie i omawia sposób obrazowania; omawia i analizuje elementy komiksu, piosenki; rozpoznaje cechy</p>	<p>kulminacyjnego w utworach;</p> <p>-wymienia i rozpoznaje gatunki dziennikarskie: wywiad, felieton, artykuł, reportaż; dostrzega związki między dziełem literackim a innym tekstem kultury;</p> <p>-w cudzej wypowiedzi zauważa elementy retoryki: powtórzenia, pytania retoryczne, apostrofy wyliczenia, wykrzyknienia;</p> <p>- identyfikuje w tekście poetyckim cechy liryki, rozróżnia takie gatunki liryczne, jak pieśń, hymn, sonet, tren, fraszka; charakteryzuje osobę mówiącą w wierszu i bohatera wiersza, nie utożsamia ich z autorem; rozpoznaje cechy dramatu jako rodzaju literackiego w tekście; wymienia cechy</p>	<p>ożywienie, neologizm, apostrofę, anaforę, porównanie; odróżnia dramat od innych rodzajów literackich, wskazuje elementy dramatu: akt, scena, tekst główny, didaskalia, monolog i dialog; zna podział dramatu na tragedię, komedię i dramat właściwy.</p>	
--	---	---	--	---	--

	<p>perswazja, sugestia, ironia, aluzja, wartościowanie, manipulacja itp., analizuje środki stylistyczne, takie jak neologizm, prozaizm, eufemizm, inwokację, pytanie retoryczne, apostrofę, anaforę, porównanie, <i>porównanie homer.</i>, <i>archaizację</i>, <i>kolokwializm</i>, <i>określa ich</i> funkcje w tekście; odróżnia i omawia cechy gat. noweli, powieści, opowiadania, legendy, baśni, rzytymy, mitu, bajki, pamiętnika, dziennika, fantasy, epepei, analizuje związki między dziełem literackim a innym tekstem kultury (np. obrazem, plakatem, rzeźbą); wskaz. cechy stylu oficj., nieoficj., urzęd. i artyst. w tekst. lit. i określa ich funkcję w</p>	<p>dramatu jako rodzaju literackiego w tekście; podaje przykłady utworów należących do literatury dydaktycznej, wymienia cechy bajki; wskazuje w balladzie i satyrze elementy typowe dla różnych rodzajów literackich; -analizuje proste symbole i alegorie występujące w poznanych tekstach kultury; rozpoznaje adaptację filmową i teatralną, wie, czym się one różnią od oryginalnego tekstu; potrafi nazwać, pejzaż, portret, scenę rodzajową, martwą naturę.</p>	<p>bajki; wskazuje w balladzie i satyrze elementy typowe dla różnych rodzajów literackich; analizuje proste symbole i alegorie występujące w poznanych tekstach kultury.</p>		
--	---	---	--	--	--

	utworze.				
<u>II. TWORZENIE WYPOWIEDZI (ELEMENTY RETORYKI, MÓWIENIE I PISANIE)</u> -samodzielnie buduje spójne, logiczne, rzeczowe wypowiedzi na podany temat; posługując się bogatym słownictwem; -podejmuje próby własnej twórczości literackiej, świadomie stosując różnorodne środki stylistyczne, parafrazuje utwory znanych twórców; -aktywnie uczestniczy w realizacji projektów, będąc przewodniczącym grup projektowych lub pełniąc inną ważną dla danego projektu funkcję.	<u>II. TWORZENIE WYPOWIEDZI (ELEMENTY RETORYKI, MÓWIENIE I PISANIE)</u> -pisze wyczerpująco i na temat, stosując funkcjon., kompozycję, logikę wypowiedzi; -w opowiadaniu odtwórczym i twórczym, wprowadza nieszablonowe rozwiązania kompozycyjne; - w tekstach wykorzystuje różne formy wypowiedzi, w tym opis sytuacji, opis przeżyć wewnętrznych, mowę zależną i niezależną; wnikliwie opisuje i charakteryzuje postaci rzeczywiste i fikcyjne, porównuje cechy bohaterów literackich i rzeczywistych, ocenia i wartościuje ich zachowania	<u>II. TWORZENIE WYPOWIEDZI (ELEMENTY RETORYKI, MÓWIENIE I PISANIE)</u> -pisze na temat, stosując przejrzystą kompozycję, formułuje rzeczowe argumenty poparte przykładami; zachowuje poprawność językową, stylistyczną, ortograficzną i interpunkcyjną tworzonego tekstu, stosuje najważniejsze zasady interpunkcji zdania pojedynczego, złożonego, pisze teksty wyczerpujące temat, zrozumiałe; układa tekst o trójdzielnej kompozycji z uwzględn. akapitów, stosuje cytaty; pisze poprawne opis, charakterystykę,	<u>II. TWORZENIE WYPOWIEDZI (ELEMENTY RETORYKI, MÓWIENIE I PISANIE)</u> -pisze na temat, starając się zachować przejrzystą kompozycję logicznej i spójnej wypowiedzi, pisze zrozumiałe teksty, wyraża opinię i podaje argumenty na poparcie własnego stanowiska; tworzy krótką wypowiedź o charakterze argumentacyjnym, w rozprawce formułuje tezę, hipotezę oraz argumenty, dobiera przykłady do argumentów, wnioskuje, stosuje właściwe rozprawce słownictwo, rozróżnia rozprawkę z tezą od rozprawki z hipotezą; pisze opowiadanie odtwórcze i twórcze; umieszcza dialog	<u>II. TWORZENIE WYPOWIEDZI (ELEMENTY RETORYKI, MÓWIENIE I PISANIE)</u> -pisze na temat, stara się zachować poprawność językową, ortograficzną i interpunkcyjną tekstu; zna najważniejsze zasady interpunkcji zdania pojedynczego, złożonego; układa tekst o trójdzielnej kompozycji z uwzględnieniem akapitów; pisze schematyczny opis, charakterystykę, sprawozdanie, list nieoficjalny i oficjalny; pisze proste opowiadanie odtwórcze i twórcze; wie, jak umieścić dialog w tekście; stosuje narrację pierwszo- i trzecioosobową;	Uczeń nie spełnia wymagań kryterialnych na ocenę dopuszczającą.

	<p>i postawy w odniesieniu do ogólnie przyjętych norm moraln.;</p> <p>-samodzielnie pisze życiorys, CV, podanie i list motywacyjny; opisuje obraz, plakat, grafikę; pisze recenzję książki/filmu/przedstawienia;</p> <p>-zachowuje poprawność językową, stylistyczną, ortograf. i interpunkcyjną tworzonoego tekstu, zna i swobodnie stosuje językowe sposoby osiągnięcia porozumienia, zasady etykiety językowej i przestrzega zasad etyki mowy;</p> <p>-zachowuje trójdzielną kompozycję;</p> <p>-zachowuje estetykę zapisu; posługując się bogatym słownictwem, poprawnie redaguje różne formy</p>	<p> sprawozdanie, list nieoficjalny i oficjalny, dziennik, pamiętnik.; w opowiadaniu odtwórczym i twórczym stosuje elementy charakterystyki pośredniej; stosuje narrację pierwszo- lub trzecioosobową;</p> <p>-redaguje poprawne ogłoszenie, zaproszenie, zawiadomienie, pozdrowienia, życzenia, gratulacje, dedykację;</p> <p>tworzy plan ramowy i szczegółowy dłuższej wypowiedzi; streszcza, skraca, parafrazuje tekst poprawnie; posługuje się stylem urzędowym, samodzielnie pisze swój życiorys, CV, podanie i list motywacyjny;</p> <p>-przeprowadza i zapisuje wywiad, stosuje w nim właściwy zapis graficzny;</p>	<p>w tekście; stosuje narrację pierwszo- lub trzecioosobową, opis sytuacji, opis przeżyć, charakterystykę; opisuje i charakteryzuje siebie, postaci rzeczywiste i fikcyjne;</p> <p>-wykazuje dbałość o poprawność językową, stylistyczną, ortograficzną i interpunkcyjną tekstu, zna najważniejsze zasady interpunkcji zd. pojedynczego, złożonego, stara się je stosować w praktyce; zna zasady poprawnej wymowy, zna wyjątki w akcentowaniu wyrazów;</p> <p>-sporządza notatkę dotyczącą treści przeczytanego tekstu; redaguje ogłoszenie, zaproszenie,</p>	<p>-redaguje zrozumiiałe ogłoszenie, zaproszenie, zawiadomienie, pozdrowienia, życzenia, gratulacje, dedykację; streszcza, skraca tekst, poprawnie przytaczając większość zagadnień; w rozprawce z pomocą nauczyciela formułuje tezę, hipotezę oraz argumenty, odróżnia przykład od argumentu, wnioskuje, stara się stosować właściwe rozprawce słownictwo;</p> <p>-pisze swój życiorys, CV, a z pomocą nauczyciela podanie i list motywacyjny, opisuje elementy dzieła malarskiego, grafiki, plakatu, rzeźby, fotografii, -</p> <p>-pisze schematyczną recenzję książki/filmu/przedstawienia.</p>	
--	---	--	---	--	--

	<p>wypowiedzi, m.in. opowiadanie z elementami dialogu i monologu, opisu, charakterystyki;</p> <p>-redaguje ogłoszenie, zaproszenie, zawiadomien., pozdrowienia, życzenia, gratulacje, dedykację;</p> <p>tworzy plan ramowy i rozbudowany szczegółowy dłuższej wypowiedzi;</p> <p>streszcza, skraca, parafrazuje tekst;</p> <p>-pisze teksty wyczerpujące temat, zrozumiałe, pisze opis, charakterystykę, sprawozdanie, list nieoficjalny i oficjalny, dziennik, pamiętnik,;</p> <p>tworzy wypowiedź o charakterze argumentacyjnym, w rozprawce, formułuje tezę, hipotezę oraz argumenty;</p> <p>podaje przykłady do argumentów; wnioskuje.</p>	<p>pisze recenzję książki/filmu/przedstaw.;</p> <p>-tworzy wypowiedź o charakterze argumentacyjnym, w rozprawce formułuje tezę, hipotezę oraz argumenty, samodzielnie podaje przykłady do argumentów, wnioskuje, stosuje właściwe rozprawce słownictwo; zna i stosuje językowe sposoby osiągnięcia porozumienia, zasady etykiety językowej i przestrzega zasad etyki mowy;</p> <p>-w tekstach wykorzystuje formy wypowiedzi, w tym opis sytuacji, opis przeżyć, mowę zależną i niezależną; postaci rzeczywiste i fikcyjne, porównuje cechy bohaterów.</p>	<p>zawiadomienie, pozdrowienia, życzenia, gratulacje, dedykację;</p> <p>tworzy plan ramowy i szczegółowy dłuższej wypowiedzi; streszcza, skraca, parafrazuje tekst;</p> <p>pisze opis, charakterystykę, sprawozdanie, list nieoficjalny i oficjalny, zgodnie z cechami gatunkowymi tekstów;</p> <p>przeprowadza i zapisuje wywiad; pisze swój życiorys, CV, podanie i list motywacyjny; opisuje tekst kultury, np. dzieło malarskie; odczytuje sensy dosłowne i przenośne w tekstach kultury.</p>		
--	--	---	---	--	--

<p><u>III. KSZTAŁCENIE JEZYKOWE (GRAMATYKA JEZYKA POLSKIEGO, KOMUNIKACJA JEZYKOWA I KULTURA JEZYKA, ORTOGRAFIA I INTERPUNKCJA)</u></p> <p>-wykorzystując wiedzę o języku, odczytuje sensy symboliczne i przenośne w tekstach kultury jako efekt świadomego kształtowania warstwy stylistycznej wypowiedzi;</p> <p>-samodzielnie poszerza wiedzę językową i wykorzystuje ją we własnych wypowiedziach.</p>	<p><u>III. KSZTAŁCENIE JEZYKOWE (GRAMATYKA JEZYKA POLSKIEGO, KOMUNIKACJA JEZYKOWA I KULTURA JEZYKA, ORTOGRAFIA I INTERPUNKCJA)</u></p> <p>-stosuje wiedzę językową w zakresie:</p> <p>-stosowania w praktyce zasad ortograficznych (u, ó, ż, rz, ch, h, om, on, em, en, ą, ę, pisownia przedrostków, wielka i mała litera, zasady dot. pisowni zakończeń wyrazów, oznaczenia miękkości głosek), korzysta ze słownika ortograficznego, by wyjaśnić wątpliwości dotyczące wyrazów rzadkich, o nietypowej pisowni;</p>	<p><u>III. KSZTAŁCENIE JEZYKOWE (GRAMATYKA JEZYKA POLSKIEGO, KOMUNIKACJA JEZYKOWA I KULTURA JEZYKA, ORTOGRAFIA I INTERPUNKCJA)</u></p> <p>-sprawnie stosuje w praktyce zasady ortograficzne (u, ó, ż, rz, ch, h, om, on, em, en, ą, ę, pisownia przedrostków, wielka i mała litera, zasady dotyczące pisowni zakończeń wyrazów, oznaczenia miękkości głosek), w razie wątpliwości korzysta ze słownika ortograficznego;</p> <p>-analizuje elementy językowe w tekstach kultury, wykorzystując wiedzę o języku w zakresie</p>	<p><u>III. KSZTAŁCENIE JEZYKOWE (GRAMATYKA JEZYKA POLSKIEGO, KOMUNIKACJA JEZYKOWA I KULTURA JEZYKA, ORTOGRAFIA I INTERPUNKCJA)</u></p> <p>-zna zasady ortograficzne (u, ó, ż, rz, ch, h, om, on, em, en, ą, ę, pisownia przedrostków, wielka i mała litera, zasady dotyczące pisowni zakończeń wyrazów, oznaczenia miękkości głosek) i wyjątki od nich, stosuje je w praktyce; dostrzega większość błędów językowych, korzysta z różnych źródeł, by je skorygować;</p> <p>- stosuje w tworzonych tekstach podstawową</p>	<p><u>KIII. SZTAŁCENIE JEZYKOWE (GRAMATYKA JEZYKA POLSKIEGO, KOMUNIKACJA JEZYKOWA I KULTURA JEZYKA, ORTOGRAFIA I INTERPUNKCJA)</u></p> <p>-zna zasady ortograficzne (u, ó, ż, rz, ch, h, om, on, em, en, ą, ę, pisownia przedrostków, wielka i mała litera, zasady dotyczące pisowni zakończeń wyrazów, oznaczenia miękkości głosek) i wyjątki od nich, stosuje je w praktyce; dostrzega większość błędów językowych, korzysta z różnych źródeł, by je skorygować;</p> <p>-stosuje w tworzonych tekstach podstawową wiedzę językową z zakresu</p>	<p>Uczeń nie spełnia wymagań kryterialnych na ocenę dopuszczającą.</p>
--	--	---	---	--	--

	<p>- analizy językowych w tekstach kultury, z wykorzystaniem wiedzy z fonetyki, słowotwórstwa, fleksji i składni;</p> <p>-ma wiedzę z zakresu:</p> <p>-fonetyki – zna różnicę między głoską a literą; rozróżnia samogłoski i spółgłoski, głoski dźwięczne, bezdźwięczne, ustne, nosowe, twarde, miękkie; wie, na czym polega zjawisko upodobnień pod wzgl. dźwięczności, uproszczeń grup spółgłoskowych, utraty dźwięczności w wygłosie; zna rozbieżności między mową a pismem, dba o poprawność ortograficzną pisanych tekstów;</p> <p>-słowotwórstwa i słownictwa – rozpoznaje wyraz podstawowy i</p>	<p>fonetyki, słowotwórstwa, fleksji i składni;</p> <p>- ma wiedzę, którą stosuje w praktyce, z zakresu:</p> <p>-fonetyki – zna różnicę między głoską a literą; rozróżnia samogłoski i spółgłoski, głoski dźwięczne, bezdźwięczne, ustne, nosowe, twarde, miękkie;</p> <p>–słowotwórstwa i słownictwa – rozpoznaje wyraz podstawowy i pochodny, podstawę słowotwórczą, formant, rdzeń, tworzy rodzinę wyrazów; odróżnia wyraz pokrewny od bliskoznacznego, stosuje poprawnie formanty do tworzenia wyrazów pochodnych, wyjaśnia różnice między treścią a zakresem wyrazu, różnicuje wyrazy ze względu na ich</p>	<p>wiedzę językową z zakresu fonetyki, słowotwórstwa, fleksji i składni</p> <p>-ma podstawową wiedzę i stosuje ją w praktyce na typowych przykładach z zakresu:</p> <p>-fonetyki – zna różnicę między głoską a literą; rozróżnia samogłoski i spółgłoski, głoski dźwięczne, bezdźwięczne, ustne, nosowe, twarde i miękkie; wskazuje upodobnienia pod względem dźwięczności i uproszczenia grup spółgłoskowych, utratę dźwięczności w wygłosie w poznanych przykładach, dostrzega rozbieżności między mową a pismem i zgodnie z tym zapisuje wyrazy, w których rozbieżności te występują,</p>	<p>fonetyki, słowotwórstwa, fleksji i składni.</p>	
--	---	---	--	--	--

	<p>p o c h o d n y , podstawę słowotwórczą, formant, rdzeń, tworzy rodzinę wyrazów; odróżnia wyraz pokrewny od bliskoznaczn., poprawnie stosuje formanty do tworzenia wyrazów pochodnych, umie je nazwać, rozpoznaje wyrazy złożone słowotwórczo, zna typy skrótów i skrótowców oraz stosuje zasady interpunkcji w ich zapisie; stosuje w wypowiedziach przysłowia, powiedzenia, frazeologizmy, synonimy, homonimy, antonimy, wskazuje wyrazy rodzime i zapożyczone; wyjaśnia różnice między treścią a zakresem wyrazu, różnicuje wyrazy ze względu na ich treść i zakres, odróżnia język ogólnonarod. od gwary, dialektu;</p>	<p>treść i zakres, odróżnia język ogólnonarodowy od gwary i dialektu, –fleksji – nazywa i odmienia odmienne części mowy: rzeczownik (z podziałem na osobowy, nieosobowy, żywotny, nieżywotny, pospolity, własny), czasownik (dokonany, niedokonany, czasownik w stronie czynnej, biernej i zwrotnej), przymiotnik, liczebnik (i jego rodzaje); oddziela temat od końcówki, także w wyrazach, w których występują oboczności; nazywa nieodmienne części mowy: przysłówek (w tym odprzymiotnikowy), samodzielne i niesamodzielne (spójnik, partykuła, przyimek, wykrzyknik); stosuje</p>	<p>–słowotwórstwa i słownictwa – wie, czym są wyraz podstawowy i pochodny, podstawa słowotwórcza, formant, rdzeń, rodzina wyrazów i rozpoznaje je na typowych przykładach; rozumie różnicę między wyrazem pokrewnym a bliskozn., dostrzega zróżnicowanie formantów pod względem ich funkcji, rozumie różnicę między realnym a słowotwórczym naczeniem wyrazów, odróżnia typy wyrazów złożonych, zna typy skrótów i skrótowców i stosuje zasady interpunkcji w ich zapisie, stosuje w swoich wypowiedziach przysłowia, powiedzenia, frazeologizmy itp., potrafi podać przykłady synonimów, homonimów, antonimów, wskazuje</p>		
--	--	--	--	--	--

	<p>-fleksji –nazywa i odmienia odmienne części mowy (także w przypadku wyrazów podchwytliwych: rzeczownik (z podziałem na osobowy, nieosobowy, żywotny, nieżywotny, pospolity, własny), czasownik (dokonany, niedokonany, w stronie czynnej, biernej i zwrotnej), przymiotnik, liczebnik (i jego rodzaje), oddziela temat od końcówki, także w wyrazach, w których występują oboczności; nazywa nieodmienne części mowy samodzielne i niesamodzielne (spójnik, partykuła, przyimek, wykrzyknik), stosuje wiedzę o częściach mowy w poprawnym zapisie: głosek dźwięcznych i bezdźwięcznych,</p>	<p>wiedzę o częściach mowy w poprawnym zapisie: głosek dźwięcznych i bezdźwięcznych, przyimków, zakończeń czasowników, partykuły <i>nie</i> i <i>-by</i> z różnymi częściami mowy; tworzy i odmienia imiesłowy; –składni – rozpoznaje i nazywa części zdania: podmiot (i jego rodzaje: gramatyczny, logiczny, szeregowy i domyślny), orzeczenie (odróżnia orzeczenie czasownikowe od imiennego), przydawkę, dopełnienie, okolicznik (czasu, miejsca, sposobu, przyczyny, celu); nazywa związki wyrazów w zdaniu pojedynczym (w tym rozpoznaje wyraz nadrzędny i podrzędny), a także zależności między zdaniami składowymi w</p>	<p>wyrazy rodzime i zapożyczone; rozumie różnice między treścią a zakresem wyrazu, w parze wyrazów potrafi wskazać wyraz o bogatszej treści i mniejszym zakresie, a także o uboższej treści i większym zakresie, wyjaśnia pojęcia: <i>język ogólnonarodowy, gwara, dialekt</i>; –fleksji – rozpoznaje części mowy: odmienne – rzeczownik (z podziałem na osobowy, nieosobowy, żywotny, nieżywotny, pospolity, własny), czasownik (dokonany, niedokonany, czasownik w stronie czynnej, biernej i zwrotnej), przymiotnik, liczebnik (i jego rodzaje), potrafi je odmieniać, oddziela temat od końcówki w wyrazach, w</p>		
--	--	---	--	--	--

	<p>przymków, zakończeń czasowników, partykuły <i>nie</i> i <i>-by</i> z różnymi częściami mowy, tworzy i odmienia imiesłowy; - składni – rozpoznaje i nazywa części zdania: podmiot (i jego rodzaje: gramatyczny, logiczny, szeregowy i domyślny), orzeczenie (odróżnia orzeczenie czasownikowe od imiennego), przydawkę, dopełnienie, okolicznik (czasu, miejsca, sposobu, przyczyny, celu), nazywa związki wyrazów w zdaniu pojedynczym (w tym rozpoznaje wyraz nadrzędny i podrzędny w związkach wyrazów, rozpoznaje związek zgody, rządu i przynależności), a także zależności między zdaniami składowymi w zdaniu złożonym,</p>	<p>zdaniu złożonym, wskazuje człon nadrzędny i podrzędny; wykorzystuje wiedzę o budowie wypowiedzenia pojedynczego i złożonego w przekształcaniu zdań pojedynczych na złożone i odwrotnie oraz wypowiedzeń z imiesłowowym równoważnikiem zdania na zdanie złożone i odwrotnie; dokonuje przekształceń z mowy zależnej na niezależną i odwrotnie, sporządza wykresy zdań pojedynczych, złożonych i wielokrotnie złożonych, wyodrębnia zdania składowe w zdaniach złożonych i wielokrotnie złożonych, potrafi określić typy zdań pojedynczych (rozwinięte i nierozwinięte,</p>	<p>których występują oboczności; rozpoznaje nieodmienne części mowy – przysłówki (w tym odprzym.), samodzielne i niesamodzielne (spójnik, partykuła, przyimek), stara się stosować wiedzę o częściach mowy w poprawnym zapisie: głosek dźwięcznych i bezdźwięcznych, przyimków, zakończeń czasowników, partykuły <i>nie</i> i <i>-by</i> z różnymi częściami mowy, rozpoznaje imiesłowy, zna zasady ich tworzenia i odmiany, – składni – rozpoznaje części zdania: podmiot, orzeczenie, przydawkę, dopełnienie, okolicznik, rozpoznaje związki wyrazów w zdaniu, wykorzystuje wiedzę o budowie wypowiedzeń, dokonuje przekształceń z</p>		
--	--	--	--	--	--

	<p>wskazuje człon nadrzędny i podrzędny, wykorzystuje wiedzę o budowie wypowiedzenia pojedyn. i złoż. w przekształcaniu zdań pojedynczych na złożone i odwrotnie oraz wypowiedzeń z imiesłowowym równoważnikiem zdania na zdanie złożone i odwrotnie, dokonuje przekształceń z mowy zależnej na niezależną, sporządza wykresy zdań; potrafi określić typy zdań pojedynczych (rozwinęte i nierozwinęte, zajmujące, rozkazujące, pytające, wykrzyknikowe, złożone (współrzęd. i podrzęd.), a także rozpoznać rodz. zdań złoż. współrzędnie (łącznie, rozłącznie, przeciwstawnie i wynikowo) i podrzędnie</p>	<p>oznajmujące, rozkazujące, pytające, wykrzyknikowe), złożonych (współrzędnie i podrzędnie), a także rozpoznać rodzaje zdań złożonych współrzędnie (łącznie, rozłącznie, przeciwstawnie i wynikowo) i podrzędnie (przydawkowe, dopełnieniowe, okolicznikowe, podmiotowe i orzecznikowe); w swoich wypowiedziach stosuje zdania, uwzględniając cel wypowiedzi: oznajmujące, pytające i rozkazujące</p>	<p>mowy zależnej na niezależną i odwrotnie, sporządza wykresy zdań pojedynczych, złożonych i wielokrotnie złożonych, potrafi wymienić i określić na typowych przykładach typy zdań pojedynczych (rozwinęte i nierozwinęte, oznajmujące, rozkazujące, pytające, wykrzyknikowe), złożonych (współrzędnie i podrzędnie), w wypowiedziach stosuje zdania, uwzględniając cel wypowiedzi: oznajmujące, pytające i rozkazujące.</p>		
--	--	---	--	--	--

	(przydaw., dopełnień, okoliczn., podmiot. i orzecznik.).				
WYMAGANIA EDUKACYJNE DLA UCZNIÓW ZE SPECJALNYMI POTRZEBAMI EDUKACYJNYMI (DYSLEKSJA, DYSORTOGRAFIA) NIEZBĘDNE DO UZYSKANIA POSZCZEGÓLNYCH ŚRÓDROCZNYCH I ROCZNYCH OCEN KLASYFIKACYJNYCH Z JĘZYKA POLSKIEGO W KLASIE VIII					
OCENA CELUJĄCA	OCENA BARDZO DOBRA	OCENA DOBRA	OCENA DOSTATECZNA	OCENA DOPUSZCZAJĄCA	OCENA NIEDOSTATEC ZNA
Jak wyżej. Dodatkowo stosuje się dostosowania wynikające z: - treści indywidualnych opinii i orzeczeń uczniów; - przygotowanych przez CKE zasad oceniania prac pisemnych uczniów.	Jak wyżej. Dodatkowo stosuje się dostosowania wynikające z: - treści indywidualnych opinii i orzeczeń uczniów; - przygotowanych przez CKE zasad oceniania prac pisemnych uczniów.	Jak wyżej. Dodatkowo stosuje się dostosowania wynikające z: - treści indywidualnych opinii i orzeczeń uczniów; - przygotowanych przez CKE zasad oceniania prac pisemnych uczniów.	Jak wyżej. Dodatkowo stosuje się dostosowania wynikające z: - treści indywidualnych opinii i orzeczeń uczniów; - przygotowanych przez CKE zasad oceniania prac pisemnych uczniów.	Jak wyżej. Dodatkowo stosuje się dostosowania wynikające z: - treści indywidualnych opinii i orzeczeń uczniów; - przygotowanych przez CKE zasad oceniania prac pisemnych uczniów.	Jak wyżej. Dodatkowo stosuje się dostosowania wynikające z: - treści indywidualnych opinii i orzeczeń uczniów; - przygotowanych przez CKE zasad oceniania prac pisemnych uczniów.